

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Csütörtök
1924 április 24.

Felolós szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.
Szerkesztőség: Piac-utca 3A. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám

ARA:
1000
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetési ára: havonta 20000 korona, külföldre 40000 korona.

Debreczen,
XXII. évf. 94. szám.

Miss Watkins szemrehányása

A Leplay House debreceni látogatásának mély tanulságai vannak. Az angol vendégek egyike, azok után, amiket a kollégium nevezetességei tártak a szemük elé, megállapította egy nagy hibánkat, azt, hogy a magyar kulturáról keveset tudnak a külföldön. Az angol vendégnek ezt a megállapítását helyénvalónak tartjuk. Már a békében is keserű tapasztalataink voltak arról, hogy a külföld nagyon keveset tud rólunk, nagyon keveset ismeri a magyar kulturát és különösen éreztük a külföld informálatlanságának rettenetes következményeit, amikor a háború után kulturális viszonyaink ismeretének hiányában döntöttek sorsunkról. Ezen az állapoton változtatni létérdekeink s mindent el kell követnünk, hogy a külföld legalább azokról az értékekről nyerjen pontos tájékoztatást, amelyekkel már joggal eldicselkedhetünk.

De ennyivel nem lehet beérnünk. Nem elégíthet ki bennünket az, ha időközönként egy-egy angol vagy francia újság világvéregető leereszkedéssel konstatálja, hogy Magyarország nem is olyan, mint amilyenek eddig hitték, hogy Budapest fekvése milyen elragadó, hogy milyen kitűnő, valóban európai államférfiaink vannak, vagy hogy külföldi illusztrált lapok olykor-olykor magyar reklám-számot adjanak. Nekünk gondoskodnunk kell arról, hogy kulturánk mennél szélesebben megalapozott legyen, hogy mennél jobb népiskolát, középiskolát és szakiskolát létesítsünk, hogy évről-évre csökkenjen az analfabéták száma s hogy az alulról fölfelé kiépítendő kultúra mennél kedvezőbb statisztikát tárjon a külföld elé. A skandináv államokat például nemcsak azért tartják művelt államoknak, mert néhány kitűnő egyetemük van, hanem azért, mert 100 felnőtt közül 100 tud írni-olvasni. Azután gondoskodnunk kell arról, — ugyancsak a skandináv államok mintájára — hogy az általános kultúra, az általános népműveltség az állami és a községi élet berendezkedésének rendszerében is kifejezést nyerjen, a széles néprétegeknek az állami és a községi életben való részvételével és azzal, hogy a szabadságjogok élvezését és gyakorlását minden állampolgár részére egyenlő mértékkel mérjük. — Jogos volt miss Watkins mai szemrehányása, hogy nem gondoskodtunk kellő módon kulturánk megismertetéséről, hiszen Petőfi, Madách, Jókai, a sok magyar művész és tudós

mind a maga hatalmas súlyánál fogva lett ismert világszerte, nem azért, hanem annak ellenére, hogy magyarok voltak s hogy a hivatalos Magyarország bizony édes-keveset tett arról, hogy kulturánk magános csucsait észrevegye és bámolja a külföld. De arról már a hivatalos Magyarország tehet, ha a külföldnek nem lesz módjában el-

Egyelőre nem aktuális a belügyminiszterváltozás

Budapesti tudósítónk jelenti: Rakovszky Iván belügyminiszter, aki hosszabb időn át Abbáziában üdült, ma reggel elfoglalta hivatalát. Ezzel a tennyel egyelőre megdőlt az a hír, hogy Bethlen István miniszterelnök új embert ültet a belügyminiszteri székbe, de beavatott helyen úgy mondják, hogy *tényleg szó van Rakovszky távozásáról* és ebben az esetben Puky Endre volt borsodi főispán, Bethlen egyik legbizalmasabb híve lenne a belügyminiszter. A kormányhoz közel álló körökben Szcitovszky Béla házelnök belügyministerségéről is beszélnek, akinek kinevezése esetén Almássy Lászlót, az egységspárt ügyvezető elnökét választják meg a nemzetgyűlés elnökévé. Ezek a kombinációk Rakovszky Iván visszaérkezése folytán természetesen egyelőre nem aktuálisak és a legközelebbi hetekben semmiesetre sem lesz miniszterváltás, annak ellenére, hogy Rakovszky nem akar hozzájárulni a zalaezerszegi internáló tábor felszámolásához, valamint az emigráció likvidálását sem helyesli, noha ebben a kérdésben Bethlen — mint legutóbbi parlament beszédében kifejtette — hajlandó bizonyos engedelményekre.

A kormány tagjai tegnap este Vass József elnöklésével minisztertanácsot tartottak amelyen folyó ügyeken kívül foglalkoztak a szanálási törvényjavaslat következtében beálló helyzettel is. Bethlen miniszterelnök nem vett részt a minisztertanácsban, mert a husvéti ünnepekre vidékre utazott, ahonnan csak ma tért vissza.

Megkezdődtek a magyar-szerb tárgyalások

Budapest, április 23. A mai napon megkezdődtek Budapesten a Magyarország és Szerbia között még függőben levő kérdések rendezésére tervezett közvetlen tárgyalások. A Belgrádban meginduló párhuzamos tárgyalások technikai okokból csak május 1-én kezdődnek. Szerb részről Popovics budapesti jogoszláv követ, dr. Arniczki Stanko, az újvidéki fellebbviteli bíróság elnöke, dr. Stampar szerb egészségügyi miniszteriumi osztályfőnök, dr. Stelek Gyuro pénzügyi tanácsos és Nagy József, a zágrábi nemzeti levéltár vezetője, magyar részről a külügyminisztérium képviselőjében Stéger Aladár első osztályú főkonzul, Wettstein János követségi

ismerni azt, hogy kulturánk csucsai valóban széles alapokon emelkedtek föl. Jó iskolát, sokat, demokratikus berendezkedést s akkor majd megismer bennünket a külföld anélkül, hogy dicselkednénk s akkor majd Apponyi sem jön zavarba, ha valamelyik angol politikus bizonyos rágalmak cáfolata végett adatokat kér tőle.

tanácsos, a pénzügyminisztérium részéről Zsigmond Kálmán miniszteri tanácsos, dr. Parniczky Ede osztálytanácsos és dr. Márkus Adorján miniszteri titkár, a belügyminisztérium

képviselőjében dr. Horváth Kornél osztálytanácsos vesznek részt a tárgyaláson. A mai együttes ülésen megalkotották az albizottságokat, majd az albizottságok megkezdték az eléjük utalt kérdések tárgyalását.

Smith magyar főbiztos
Londonban

London, április 23. J. Smith, a népszövetség magyarországi főbiztosa, ma Londonba érkezett. A londoni lapok képviselői előtt nyilatkozott vállalkozásáról. Többek között kijelentette, hogy az az 50 millió dollár hitel, amit Magyarország kap, a tervbevetett két évi időre elegendő lesz. Smith a napokban folytatja útját Budapest felé.

Nincs megegyezés a nyomdásziparban

Budapest, április 23. A nyomdai munkások összevezetősége ma délelőtt 10 órakor ülést tartott. Ezen a vezetőség előterjesztette a munkaadók ajánlatát, amelyről több óráos vita volt. A felszólalók különösen az ellen emeltek kifogást, hogy a munkaadók nem egyszerre, hanem három részben nyolc hét alatt juttatnák a munkásokat a béremeléshez, továbbá, hogy a

nem napilapoknál alkalmazott nyomdai munkások bérének emelését szűkebb körben állapították meg. Az ülés viharos vita után elvetette a munkaadók ajánlatát. A sztráik tovább tart. Hír szerint holnap a sztráikoló nyomdamunkásokat fogják szavazás útján megkérdezni, elfogadják-e a munkaadók ajánlatát.

A város a Debreceni Első Takarékpénztárral szerződik a vásárpénztár fölállítására

Debrecen város gazdasági bizottsága ma délután Zöld József tanácsnok elnökletével ülést tartott, amelyen a vásárpénztár ügyét tárgyalták.

Az ügyet dr. Vásáry István tanácsnok ismertette, aki rámutatott arra, hogy a vásárpénztár fölállítását a háború akadályozta meg, most pedig a város pénzügyi helyzete olyan, hogy ő maga ezt nem eszközölheti; ezért elhatározták, hogy a vásárpénztár fölállításának jogát kiadják. Két ajánlattevő jelentkezett, a Debreceni Első Takarékpénztár és a Magyar Szalámgyár R. T.; a debreceni hentesszakosztály szintén a reflektánsok közt volt de nem rendelkezik elég tőkével s így elállottak attól, hogy önállóan állítsák föl a vásárpénztárt.

A gazdasági bizottság kimondta, hogy a Debreceni Első Takarékpénztár ajánlatára reflektál s azután az előadó ismertette a megkötendő szerződés feltételeit. Ezek szerint az ajánlattevő félnek kötelessége 6 hónapon belül külön részvénytársaságot alakítani legalább 800 millió korona alaptőkével; az új részvénytársaságnak 10.000 korona névértékű, névre szóló részvényeket kell kibocsátani. Az alaptőke 10 százalékra a debreceni hentesszakosztálynak

van jegyzési joga. A szerződés 75 éntendőre szól; a város a vásárpénztár számára ingyen telket ad a sertésvásár közelében s 25 év letelte után 5 évenkénti fölmondással joga van a megváltásra. A vállalkozó köteles a beruházásokat kamatmentesen amortizálni, az állatforgalmat elősegíteni, a gazdáknak, hízalóknak, bizonyányosoknak hitelt nyújtani úgy előállatokra, mint nyversterményekre, továbbá tartozik minden vételi megbízást elfogadni, az eladások közül azonban csak azokat, amelyek a város érdekével nem ellenkeznek.

A vásárpénztár részvénytársaság igazgatóságába a város 3, a feltügylő bizottságba 2 tagot delegál; hivatalból tagjai az igazgatóságnak a mezőgazdasági kamara s a kereskedelmi és iparkamara főtitkárai. A város egyébként kötelezi magát arra, hogy a szerződés tartama alatt másik ilyen intézményt nem állít föl, tehát monopóliumot biztosít a részvénytársaságnak, amely viszont köteles a vágóhid közelében a követelményeknek megfelelő modern vásárteret létesíteni.

Szűlés Áram az hangoztatta, hogy a beruházásokat nem lehet kamatmentesen amor-

tizálm, mert hiszen a vállalkozásnak 3-4 milliárdnyi összegre van szüksége beruházásokra és forgótőkére, ezt az összeget nem kapja kamauntesen. Ö 5 százalékos kamatot ajánlott.

Poroszlav László hasonló értelemben szólalt fel én az előadó sem ellenezte a szerződéstervezet ilyen megváltoztatását, úgy, hogy a bizottság azt ezzel a módosítással fogadta el.

A gazdasági bizottság elfogadta az ideai városi költségvetést

A városi közgyűlés által a tanács részére engedélyezett eredetileg három havi s legutóbb egy hónappal meghosszabbított költségvetési felhatalmazás április 30-án jár le. A kormányzati költségvetési előirányzatot most küldték szét: a közgyűlés előrelátólag április 30-án ül össze tárgyalására.

A költségvetési előirányzat — mint már megírtuk — 29.632.018,639 korona rendes és rendkívüli szükségletet és 24.957.569,068 korona rendes és rendkívüli jövedelmet mutat ki: a hiány tehát 4.674.449,571 korona. A költségvetési előirányzatot Arv Lajos tb. főszámvéve a következő bevezetéssel terjesztette a tanács elé:

Annak tudatában van mindenki, hogy ma még hosszabb időre szóló redős értékű költségvetést egybeállítani nem lehet. Az államháztartás szanalásával lehet reményünk arra, hogy a korona stabilizálódása folytán állandó értékű — rendszeresen kidolgozott városi programon alapuló — költségvetést készíthetünk. Amíg a stabilizálódás valóságáig nem válik, addig háztartásunk — éppúgy, mint valamennyi önkormányzati háztartás — állandó bizonytalanságban lesz. Fize-tőkéességünk fenntartása érdekében ennek a bizonytalanságnak a kiküszöbölése, vagyis a kiadások és bevételek közötti egyensúly helyreállítására való törekvés kéne, tehát ma még pénzügyi vezetésünk legfőbb feladatát. Ebbeli tevékenységünk során első helyen áll az a feladatunk, hogy bevételi forrásainkat fokozatosan aranyparitásra emeljük, másodsorban mélyíteni kell külföldi összeköttetéseinket, hogy megfelelő hitel szerzésével és rendelkezésre bocsátásával üzemünket felújítva jövedelmezőbbekké tehesük és házi gazdálkodásunkban is minél nagyobb mennyiségű új javakat termelhesünk.

Mindzekekkel egyidejűleg azonban a közigazgatás, üzemek és a házi gazdálkodás minden ágazatában és vonatkozásában kérelmetlenül szigorúsággal keresztül kell yinni a legmészebbmenő takarékoságot és tartózkodnunk kell minden olyan anyagi kedvezmény nyújtásától, amelyek háztartásunkra ebben a nehéz időben indokolatlanul nehezítenék.

Költségvetésünk egybeállításánál számoltam azzal, hogy a bevezetőleg hozzávetőlegesen megállapított háztartási hiány a személyi kiadások várható növekedése során emelkedni fog. Erre való figyelemmel nem illesztettem be a fedezeti tételek sorába a belügyi kormány által a közigazgatási tisztviselők és egyéb alkalmazottak illetményeinek 75 százaléka fejében kamatmentes előleg gyanánt eszközölt havi kiutalásokat, továbbmenőleg nem vettem számításba a 75 százalékban megállapítható községi pótdadó hozamát, végül a költségvetési irányzatot felül számolhatunk még azokkal a bevételekkel is, amelyek a belügyi kormány előtt fekvő különféle szabályrendeletek (közlekedési adó, szállodai adó, városi illeték) végrehajtása során az év folyamán keletkezhetnek.

Ha tehát az előirányzatot felüli erőforrásokat számba vesszük, háztartási és üzemi bevételeinket fokozatosan aranyparitásra emeljük, megfelelő hitelek rendelkezésre bocsátá-

sával üzemi és házi gazdálkodásunk intenzitását növeljük, különféle anyagi dotációk engedélyezését kellő mértékig visszaszorítjuk és a takarékoságot minden vonalon keresztül viszzük, a korona stabilizálódása esetén nemcsak a háztartásunk pénzügyi egyensúlyát biztosíthatjuk, hanem a következő évekre előkészíthetünk

A Leplay House tagjai a kollégiumban és a debreceni tudományegyetemen

A Leplay House londoni szociológiai társaság tagjai, akik tegnap a Hortobágyon jártak, ma délelőtt a kollégiumi könyvtári tekintetük meg dr. Vargha Zsigmond egyetemi tanár vezetésével. A vendégek bámulattal adóztak a hatalmas könyvtár ritkaságainak, nagyszerű anyagának.

Ma délelőtt 11 órakor a kollégium dísztermében ünnepség volt az angol szociológusok tiszteletére. Dr. Verzár Frigyes a debreceni Tisza István tudományegyetem nevében üdvözölte a vendégeket, angol nyelven:

„A megmaradt ország keleti határán”

— Mindig nagy szimpátiák voltak ebben az országban Anglia iránt és azok után, amit már tegnap hallottunk önökötől, látjuk, hogy igazi barátokat üdvözölhetünk önökben. A tegnapi napon alkalmunk volt a Hortobágyon a speciális magyar életer szemlélni. Feltűnt önöknek, hogy ott, ahol ma nagy rónaság van, valamikor 8-9 fahú volt, amelyeknek a romjai feletti ma állatok legelnek és feltűnt többeknek önök közül, vajon mennyi mindent szenvedhetett el ez az ország a nyugati kultúráért, amelynek városai és falvai ilyen pusztulásnak lettek az áldozata. A másik impressziójuk tegnap az a rendkívül erős és szívós átalátállomány és a nem kevésbé szívós emberfaj volt, amely ezen a rónán nőtt fel. Látták, hogy hogyan dacol az alöldi jnhász a legvadabb viharral, amelyből tegnap nekünk is rész jutott és azt hiszem, az analógia közel fekszik, hogy a mult romiai élő mai magyar nemzedék én úgy fog harcolni a jelen viharaival.

Látták azután a halastavakat, bizonyítékul annak, hogy hatalmas akarát van bennünk arra, hogy az ország produktivitását növeljük és hogy sikerült módszereket találjunk, amelyekkel még a legterméketlenebb földből is hasznos talajt tudunk teremteni. — Ugyanaz az akarát, amely a gazdasági évtizeddel eddigre meg nem hiány övtizeddel előzött, ugyanaz a szellem volt az, amely arra vezetett bennünket, hogy kulturális is fokozzuk produktivitásunkat. Ebből a szellemből fakadt az a hatalmas mozgalom, amely a debreceni főiskolának tovább fejlesztéséhez a debreceni egyetemnek megalapításához vezetett.

A régi magyar kulturális politika bizonyos tekintetben hibát követett el, igaz, hogy olyan hibát, amely egy nagyon nemes lelkelethől fakadt: a kulturális intézményeket inkább a határokon, a nemzetiségi vidékeken fektették le. Azt reméltük, hogy ezzel barátokat fogunk szerezni magunknak. Az eredmény, sajnós, nem ez volt, hanem barátság helyett ellenünk fordultak s azt a hibát is elkövetjük, hogy nem erősítettük meg speciálisan az igazi magyar iait. Ezt a mulasztást volt hivatva pótolni a debreceni egyetem, amelyet a legnagyobb vidéken állítottunk fel.

Amikor hallgatóink visszatértek a háborúból, az egyetemnek új feladatok elé voltak állítva. A mi feladatunk most már nemcsak az, hogy ennek a vidéknek a kulturáját növeljük, hanem az is, hogy az impár olyan közel levő határunkon túl terjedjen a hatásunk. Debrecen az egyetem alantásának idején az ország szívében fekszik. Most a megmaradt országnak keleti határán, alig 18 angol mérföldnyire a határtól. Három millió magyar közvetlen szomszédságunkban elvesztette a magyar kultúra minden

egy olyan költségvetés egybeállítására, amelyben rendelkezésre állhat, nak mindazok az anyagi eszközök, amelyek egy rendszeres és a kor követelményeivel számoló városi program megvalósításához szükségesek.

A költségvetés ma került a város gazdasági bizottsága elé, amely hozzájárult az előirányzathoz.

támását. Elvették tőlük a magyar egyetemet Kolozsváron. Ennek a három millió magyarnak szól részben a mi tudományunk. Ezeknek a fiai szöknek át a legnagyobb áldozatok árán, kitéve magukat annak, hogy nem tudnak visszatérni szülőföldjükre, hozzánk azért, hogy hallgatóink lehessenek, hogy a magyar kultúrával való összetartozandóságukat megtartsák. Reméljük, hogy abból, amit önök itt látnak, az lesz a meggyőződésük, hogy itt egy erős faj él, amely élni akar, hisz jövőjében és nem is kér más, csak azt, hogy hagyják menni az utján, amelyet meg fog találni.

„Az angol támogatásnak köszönjük a legtöbbet.”

Ezután dr. Tankó Béla egyetemi tanár mondott beszédet.

— Miután tegnap végignézték egy darabot anyagi kultúránkából, illőnek gondoljuk, hogy bemutassunk egy részt szellemi kultúránkából is. Ennek az öreg kollégiumnak történeti múltját és emlékeit az előbb látták. Most ennek a multnak legszebb termését szeretnénk bemutatni: egyetemünket. A reformáció óta négy évszázadon keresztül szolgált a kollégium a magyar nemzeti kultúrát és jólesik nekünk ráemlékezni, hogy amikor a belöldi anyagi támogatást ionak látták eltűnt a kollégiumtól, akkor angol segítség jött elsőnek támogatására, a centerburvi érsek által alapított és máig gyümölcsöző névnevezett angol alap. Ez nem egyetlen káposc, amely a kollégiumot az angolul beszélő kultúrához köti, régi öszöndiák vannak és teszik hozzáférhetővé teológusainknak az angol és skót egyetemeiket. Az idén is vagy negyven tanulnak kiint.

Amikor a mult század vége felé a két régi egyetem mellé egy vagy két új egyetem felállítására vált szükségessé, akkor Debrecen a városok nemes versengéséből győztesen került ki. A debreceni ref. egyház és az egyházkerület, valamint Debrecen városa, mint a kollégium fenntartói a legnagyobb áldozatkészség jelét adták, amikor a kollégium az akadémia támogatását és ezen túl is jelentős anyagi segélyt és telket, a legideálisabb helyen ajánlották fel az egyetem céljaira az államnak. Hosszu nemes versengés után nyerte el Debrecen az öhajított célt és amikor az előkészületek közepette kitört a háboru, csak gróf Tisza István államférfini bölcsessége döntött a két egyetem, a debreceni és pozsonyi meg-

A szövetségesek konfliktusa Franciaországgal a Ruhrvidék kiürítése körül

Páris, április 23. Az Echo de Paris írja, hogy a párisi, londoni, brüsszeli, római és washingtoni kormányok közt megbeszélések kezdődtek a szankció kérdésétől, továbbá azokról a fokozatokról, amelyek szerint a Ruhrvidéken az e pillanatban fenálló gazdasági rendszerről átmennek a szakértők által javasolt rendszerre.

A szövetségi adósságok kérdésében Franciaország azt kívánja, hogy engedjék el neki azt a 27 milliárdot, amellyel

nyitása mellett. A háboru miatt ma is a kezdet nehézségével kell még küzdeni. Az orvosi fakultás részben megkapta végleges épületeit, a többi három a kollégium vendégszeretét élvezik még. Nehézséggel jár diákiaink anyagi ellátása is és főleg leányhallgatóink érzik az internátus hiányát. Összesen 803 hallgatónk van, közülük 90 leány. Itt is az angol támogatásnak köszönjük a legtöbbet, a diákszelelyakción keresztül, így kaptunk ruhát és könyvszelelyt és reméljük, hogy a források ezután sem apadnak ki.

Előjáróban csak ennyit kívántam elmondani ahoz, amit saját szemekkel fogtak látni és abból ami kézen van, a tervek segítségével következtethetnek arra, ami még ezután fog elkészülni a Nagverdön.

A külföld keveset tud a magyar kulturáról

Az angol szociológusok nevében Miss Watkins a következőket válaszolt:

— Hálásan köszönjük azt a meleg fogadtatást, amelyben részünk volt. Engem, mint az angol női főiskolai hallgatók szövetségének egyik vezetőjét, különös örömmel tölt el, amikor azt látom, hogy az önök egyetemem a nőknek is jut hely. Nagyon boldog volnék, ha azokon az internátusokon kívül, amelyekről máris hallottunk, egy nőinternátus is létesülhetne Debrecenben és ugyanolyan nevelésben részesülhetnének a magyar nők, mint a férfiak. Minden tekintetben meg vagyunk lepelve attól, amit itt látunk. Az önök hibája, még pedig nagy hibája, hogy az önök kulturájáról keveset tudnak a külföldön. Meg vagyunk győződve arról valamennyien, hogy nint annak a szellemnek apostolai tényünk haza, amelyet Debrecenben megismertünk és amely most eltűnt minket. Az a hitünk és meggyőződésünk, hogy önök a nehéz idők dacára is boldogulni fognak.

Végül Verzár Frigyes egyetemi tanár szólalt fel újból vázolvá a debreceni egyetem történetét. Utalt azokra az óriási anyagi áldozatokra, amelyeket az egyetem megteremtésénél egyrészt Debrecennek, másrészt az államnak meg kellett hoznia. A debreceni egyetemnek nemcsak országos jelentősége van, hanem fontossága van külföldi vonatkozásban is amennyiben az ország megerősítése miatt ez az egyetem van hivatva fenntartani a keletre belöngölő és a nyugatra veszőlévő járványos betegségeket, mint például a kiütéses tífuszt.

Az egyetemi klinikákon

Az ünnepély végzetével az egyetemi klinikák megtekintésére indult a társaság. A klinikákon Hüttl Tivadár professzor kalauzolta őket. Bemutatta nekik az alagutakat, a központi könyvtárt, a mosóházat, a fűtőházat, majd megtekintették a befejezetlen klinikákat. Az angol vendégekre a látottak rendkívül mély hatást tettek és elragadtatással nyilatkoztak a debreceni egyetem modern berendezéséről.

Az egyetem megtekintése után a vendégek visszatértek a Bikaiba, ahol mezebedeltek és a délutáni gyorsal elutaztak.

Amerikanak és Angliának tartozik, továbbá, hogy Németország részéről legalább 26 milliárd aranyárka megfizetését garantálják. A lap szerint a szakértők jelentése kitolta a szövetséges és társult kormányok konfliktusát, azonban a tényeket nem változtatja meg.

London, április 23. A Daily Telegraph diplomáciai tudósítója Olaszország álláspontjáról úgy értesült, hogy Mussolini nemcsak a megszállási költségeknek, hanem a Rajnartományban levő szövetségi bizottságok adminisztrációs költségeinek lehető legszűkebbre való szíritását ajánlja, ennélfogva még az eddiginél is nyomatékosabban készül segíteni a Ruhrvidék gazdasági és katonai kiürítését.

Páris, április 23. A Matin

LEGSZEBB KALAPOK
FRANK EDÉNÉL

Kifogástalanul
fest, mos, tisztít
Hrabéczy Széchenyi-u. 18.

MAYER Divatáruház
Mayer Antal János. Piac-utca 18. Tisza-palota.
Saját érdekében tekintse meg a tavaszi szezonra érkezett szövet, harisnya, kötött-áru stb. újdonságokat.

szerint a csak péntek általános jó tanácskozik, szerint az jóvátételi bír, egyáltalán legközelebbi héten kedde

A német Páris, április szerint Marco egyik vezető hogy a német se elő.

Szerbia Romániát

Belgrád, külügyminis seillesbe

az utazás teg anyia Politikai kö niszter elut lentőséget beszélt, h kívánságot Jugoszlávia iát a be Belgrádban hogy a Be tartozik a szövetség

Volt osz a ro

Bukarest

hadsergbe nem vettél magyar t konfliktus Románia é a bessarab madt, felv gvar tiszte is, még p sőt ennél rangiokoz

Véres h

Legények tá

Véres ese vét vasárna zenő földm esendőrt, a esendőrök a egyikük hol

A miskolc esetről cze Tiszalucok róta haru mert nem fel a duhai ohatározta nak a ese Husvét va Juhász Lás akik éppen lvére igyel doronggal, verkezve t és megtám erre fegyv Tóth Sánd rült el, a t ten menek elől.

A nyomd legények é ián támad akik csak rült helyze verüket, V togatta fel mennyi ré szerdán b kir. ügyés közeg elle ellárás ell

A

szerint a jóvátételi bizottság csak pénteken tart ülést és az általános jóvátételi problémáról tanácskozik. A Petit Parisien szerint az is valószínű, hogy a jóvátételi bizottság ezen a héten egyáltalán nem ül össze és a legközelebbi ülését csak a jövő héten kedden tartja.

A német dollárkölesön

Páris, április 23. A Matin értesítése szerint Marow-t, a Morgan-bankház egyik vezető tagját azzal bízták meg, hogy a német dollárkölesönt készítesse elő.

Szerbia nem támogatja Romániát a bessarábiai konfliktusban

Belgrád, április 23. Nincsies külügyminiszter ma este Marsaillesbe utazott. Hivatalosan az utazás célja a miniszter beteg anyjának meglátogatása. Politikai körökben azonban a miniszter elutazásának klónos jelentőséget tulajdonítanak. Azt beszélik, hogy Párisban azt a kívánságot nyilvánítták, hogy Jugoszlávia közölte álláspontját a bessarábiai kérdésben. Belgrádban azt a nézetet vallják, hogy a Bessarábiai kérdés nem tartozik a Romániával kötött szövetség kereteibe.

Volt osztrák-magyar tiszték a román hadseregben

Bukarest, április 23. A román hadseregbe eddig egyáltalán nem vették föl a volt osztrák-magyar tiszteket. Most ama konfliktus következtében, amely Románia és Oroszország között a bessarábiai kérdés miatt támadt, felveszik az osztrák-magyar tiszteket, sőt az altiszteket is, még pedig régi rangjukban, sőt ennél is még magasabb rangiokozatot is kapnak.

Véres husvét Tiszalucan

Legények támadása a csendőrök ellen

Véres esemény színhelye volt husvét vasárnap Tiszaluc község. Tizenöt földműves megtámadott három csendőrt, akiket ültetni kezdtek. A csendőrök a támadókra lőttek és az egyikük holtan maradt a színhelyen.

A miskolci kir. ügyészségre az esetről ezeket jelentették:

Tiszalucan a földműves ifjúság régóta haragudott három csendőrré, mert nem egyszer erővel léptek fel a helyi legények ellen. A legények elhatározták, hogy együttesen elbánnak a csendőrség három tagjával. Husvét vasárnapján este megölték Juhász László csendőrt és két társát, akik éppen szolgálati beosztásuk helyére igyekeztek. A tizenöt legény doronggal, boros üvegekkel felfegyverkezve fogta körül a csendőröket és megtámadták őket. A csendőrök erre fegyverüket használták, mire Tóth Sándor földműves holtan terült el, a többi legény pedig sebesülten menekült a csendőrök sortüze elől.

A nyomozás megállapította, hogy a legények előzetes megbeszélés alapján támadták meg a csendőröket, akik csak az utolsó pillanatban, szorult helyzetükben használták fegyverüket. Vasas László földműves bujtogatta fel társait. A verkedés valamennyi részét őrizzetbe vették és szerdán bekísérték őket a miskolci kir. ügyészségre ízeatás és hatósági közeg elleni erőszak miatt folyók az eljárás ellenük.

Vasuti karambol Svájcban 21 halottal

A kopenhágai olasz követ az áldozatok között?

Bellinzona, április 23. (Svájc Távirati Iroda.) Bellinzona állomás mellett az elmúlt éjjel két óra tájban két északkeleti szentgothárdi vonat között súlyos összelitkezés történt. A szerencsétlenség oka az volt, hogy a Luzernből érkező északkeleti gyorsvonat a lezárást jelző szemafort nem vette észre Bellinzona mellett és belefutott a Chiassóból érkező vonatba. A vasúti személyzet 5 tagja és 10 utas életét veszítette. A halottak és sebesültek teljes számát azonban még nem állapították meg, mert a gázvilágítással ellátott német vagon azonnal lángborult és romjait szétszedni még nem lehetett. A bellinzonai kórházba eddig 6 súlyos és 3 könnyű sebesültet szállítottak. A mentési munkálatokat azonnal megkezdték.

Bellinzona, április 23. A vasúti szerencsétlenség méretei tulajdonképpen most kezdenek kibontakozni. A vizsgálat eddig azt állapította meg, hogy a két villamos lokomotív a pályaudvar váltó-bejáratánál teljes erővel ro-

hant egymásnak és pozdorjává tört, úgy hogy a két vonatvezetőt csak teljesen szétrombolott állapotban tudták kiszabadítani.

A városi kórházba eddig 13 sebesültet szállítottak, a sebesültek pontos száma azonban egyelőre ismeretlen, mert a kocsi félig dégre és összeroncsolva fekszik. A halottak száma eddig 9. Személyazonosságukat még nem tudták megállapítani, mert nagyrésztük szemé égett.

A felelősség kérdésében a vizsgálat első adataival ellentétben a személyzet azt vallja, hogy a váltó-személyzet a hibás, mert a váltó rosszul volt beállítva. A gyorsvonat megérkezése előtt ugyanis még egy tehervonat befutására számítottak.

Bellinzona, április 23. A vasúti szerencsétlenség halottainak száma délig 29-re emelkedett. Hír szerint Della Torre, kopenhágai olasz követ is az áldozatok között van, ezt a hírt azonban még nem erősítették meg.

A Hitler-puccs rohamcsapatai a bíróság előtt

München, április 23. A Hitler-puccsban résztvevő rohamcsapatok főre ma vette kezdetét. A tárgyalás megnyitása után Kohl dr. védő azt indítványozta, hogy függeszék föl a pör tárgyalását mindaddig, amíg a német igazságszolgáltatás érintettségére vizsgál. Hivatkozott arra az esetre, hogy a német bíróság Quide professzort, aki nyilvánvalóan büntös hazafarságot követett el, Anglia közbelépésére szabadonbocsátotta.

Kohl dr. indítványát elvetették és megkezdték a pör tárgyalását, amelynek első fázisát a nyilvánosság kizárásával folytatják le.

Sikkasztásért letartóztatott volt miniszterek

Saint John, (New Foundland), április 23. Squers volt new foundlandi miniszterelnököt, Kattball volt földművelésügyi minisztert, Mesney volt szeszellenőrt és több tisztviselőt letartóztattak, akiket azzal vádolnak hogy jelentékeny összegű közpénzeket sikkasztottak el, így például Squers miniszterelnök állítólag 20 ezer dollárt, Mesney pedig 100 ezer dollárt.

A halálraítélt orosz egyetemi tanárok. Párisból táviratozzák: Poincaré Csieserinhez táviratot intézett, amelyben kijelenti, hogy a francia kormány azzal, hogy nagyszámú francia tudós nevében kiméletességet kért orosz állampolgárok számára, semmiképp sem volt szándéka, hogy Oroszország belső ügyeibe beavatkozzék.

SOÓS ANDRÁS uriszabó
a volt Soós és Társai cég vezetője
új üzletét a Kereskedelmi és Iparkamara épületében, Verböczy-u. 2., nyitotta meg.

HIREK

Esszat pasa gyilkosát lelőtték. Belgrádba érkezett tiranai híradás szerint tegnap merényletet követtek el Rosztem nemzetgyűlési képviselő ellen. Mint ismeretes, Rosztem néhány évvel ezelőtt Párisban Esszat pasát egy revolverlövessel lelőtte. A képviselő állapota komoly, Belgrádban a merényletet bosszu művének tekintik.

Megnyitott az angol birodalmi kiállítás. Londonból táviratozzák: A király ma délelőtt óriási néptömeg jelenlétében nyitotta meg az angol birodalmi kiállítást. A királyi párt megérkezésekor lelkesen fogadták. A megnyitó beszédet rádió útján terjesztették.

Házasság. Bervanger Irma és dr. Helfersohn József ügyvéd f. hó 22-én Debreczenben házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Lázár Miklós büntetését 14 napra szállították le. Mint ismeretes, a Reggel című hetilap azt írta Nagy Emil volt igazságügyminiszterrel, hogy az ingverésrészvények ügyének ismertetésével megsértette a hivatalos titoktartást. Nagy Emil felhatalmazásra üldözendő rágalomzás miatt pert indított a cikk írója. Lázár Miklós szerkesztő ellen, akit a törvényszék hat hónapi fogságra ítelt. Ezt az ítéletet a kir. ítélőtábla is helybenhagyta. A Kurja megsemmisítette ugy az első, mint a másodfokozat hozott ítéletet és Lázár Miklóst 14 napi fogságra ítélte.

Revolvermerénylet egy polgármester ellen. Párisból jelentik: Mint az Echo de Paris Szeverből jelent, Heidelbergből autón érkezett utasok Helfferich miniszterelnök polgármestert revolverlövessel halálosan megsebesítettek. A tettesek állítólag nacionalisták.

A közművelődési könyvtár (Füvészkert-u. 2.) délelőtt 9-11-ig és délután 3-7-ig a közönség rendelkezésére nyitva áll.

Értekezés. Tihanyi József fogorvos leányát, Gabit eljegyezte Fisch Miklós Kótaiból. (Minden külön értesítés helyett.)

A Békessy Béla Vivó Club bálnoki versenyét, amelyet e hó 26-án délután 5 órakor rendez a református főgimnázium tornatermében, rendkívül nagy érdeklődés előzi meg. A club vívótermében erős munkát végeznek a versenyvivők, akik mindnyájan kitűnő formában vannak. Beczner tréningről-tréningre tovább fejleszté szegedi nagy formáját, dr. Tolnay budapesten tölti a husvétit szünetet, ahol lovag Santelli mestertermében dolgozik s a két Maierszky, Taubler őrnagy és dr. Szabó Gyula is szorgalmasan látogatják a tréningeket. A junior vivők küzdelme is érdekes sportot ígér, mert az erőviszonyok annyira egyenlők, hogy az elsőség kérdése teljesen nyílt. Waldmann, Füzessy, Csáky, Spiller, Temesváry, Kardos és Nagy Imre közt papírforma szerint Waldmannnak van legtöbb esélye; a küzdelem azonban elkeseredett lesz az elsőségért. A versenybírósgában a régi vívógárda kitűnő tagjai: Feldmann Sándor, dr. Hajnal Dezső és dr. Vitéz Veres foglalmak helyet. A versenyre ülőhelyet 10.000, állóhelyet 5000. diákjegyet 3000 koronáért árusítanak. Verseny után 9 órai kezdettel társasvacsora lesz a Gambriusban, amelyen hölgyek is részt vesznek. A vacsorára az Angol-Magyar Bankban lehet jelentkezni; vacsorajegy ára 30.000 korona.

Az andaluziai gyorsvonat balesetét. Madridból táviratozzák: Egy Krupic, akit azzal gyanúsítottak meg, hogy megölte az andaluziai gyorsvonat postahivatalnokát, amit észrevette, hogy a rendőrség közrefogta, öngyilkosságot követett el. A rendőrség elfogta Sanchez postahivatalnokot, aki büntírása volt az andaluziai expresszvonaton megölt két postahivatalnok gyilkosainak.

Coolidge enök nem fog kezni. Washingtonból jelentik: Hefflin szenátor szemrehányást tett Coolidge enöknek, amiért eltörölte a fogadások alkalmával szokásos kézfogást, ami az amerikai állampolgár kiváltságát jelenti. Coolidge válaszában kijelentette, hogy erejét olyan ügyek számára akarja fenntartani, amelyek a nemzet számára fontosabbak. Amint a lap értesül, az enök az újvi fogadások alkalmával a kézfogások miatt annyira kimerült, hogy úgy rajta, mint feleségén az erőtlenség jelei mutatkoztak több napon keresztül.

A rablógyilkos asszony ügye. Budapesti tudósítónk jelenti: Oreskovics Bogumilné ügyvéda dr. Bubics Jenő vizsgálóbíró holnap kezdi meg a vizsgálatot. Holnap kísérettel maga elé a letartóztatásban lévő asszonyt és megkezdí részletes kihágatását. Mint már megírtuk, Oreskovicsné védője Raiffenberg Irma hölgnének exhumálása végett adott be kérvényt a vizsgálóbíróhoz, mert a gyanúsított asszony megváltoztatta a rendőrségen tett vallomását és azt adta elő, hogy az áldozatot gázmérgezés ölte meg. A vizsgálóbíró Oreskovicsné kihallgatása után dönt a védő beadványa felett.

Kalapok Fehérneműek
a legolcsóbban beszerezhetőek
Werner Sándor uridivat üzletében
Piac-utca 72. szám.

Legszébb, legjobb és legolcsóbb
szövetek
FELDHEIM IMRE
posztóházában, Kossuth-utca 6.

A Margit-fürdő május hó 1-e után is teljesüzemben nyitva marad

Megszűnt bérharc. A debreceni Zerkowicz-féle textilgyárban több mint egy hét óta tartó bérharc ma befejezést nyert. A békéltető tárgyaláson a gyár a szakmunkásoknak 20, a segédmunkásoknak 10 százalékos béremelést adott.

Rewentlow gróf teleplezése a német extronörökösökről. Berlinből jelentik: Rewentlow gróf, a német jobboldali radikálisok vezére összekülönbözött a Hohenzollernekkel és most lapjában, a Reichswart-ban teleplezi az extronörököszt, aki jelenleg Boroszló mellett, oelsi birtokán él, hogy a német trón elnyerésére törekszik. Rewentlow szerint az extronörököszt nemcsak az északnémet arisztokrácia, de az ipar és pénzügy vezető egyéniségei is támogatják. Az extronörökös kívánságára vállalt most feljtséget Tirpitz admirális, akit azonban hívei nemcsak a birodalmi gyűlésbe akarnak beválasztani, hanem Ebert elnök mandátumának lejártá után köztársasági elnökké is meg akarták választani. Tirpitz admirális feladata lenne azután annak az államcsínynek a végrehajtása, amely az extronörökösök kormányát csinálna. Mint kormányzó azután könnyen visszaállítja a császárságot és fejére tehetné a német császári koronát. Rewentlow szerint az összes németországi szabdkörműves pártok is be vannak avatva a tervbe és támogatják a mozgalmat, amelynek a Scherl cég lapjai, elsősorban a Berliner Lokal-anzeiger a szószólói.

Pestetich Tasziló herceg bécsi adója. A bécsi adóhivatal nagy adót vetett ki Pestetich Tasziló hercegnek avval a megokolással, hogy az év egy részét feleségének bécsi palotájában tölti. Ausztriában versenvistalója van és Stájerországban vadász-kastélya. Pestetich Tasziló herceg bécsi ügyvédje utána a közigazgatási bírósághoz fordult, amely azonban elutasította a felelőzést avval a megokolással, hogy Ausztria és Magyarország között a kettős megadózattásra vonatkozó szerződés már lejárt és nem újították meg.

Polári iskolai maıntanulók. kik a folyó iskolai év végén a debreceni kereskedőtársulati polg. fiúiskolában szándékoznak magánvizsgálatot tenni. Hajdúvármegye kir. tanfelügyelőjéhez intézett kérvényeket, (születési anyakönyvi kivonattal, iskolai bizonyítvánnyal és hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal főszerelvé) legkésőbb május 1-ig adták be az iskola igazgatójánál (Ferencz József ut 8.) hétköznapokon d. e. 11-12 óra között. Az igazgatóság.

A konyári csendőrös tolvaja. Özv. Borbély Andrásné konyári szakácsnő a múlt év őszén a konyári csendőrösről, ahol alkalmazva volt, több fehéreműt és asztalkendőt ellopott. A lopás után pár hétre Sarkadi Ferencnéől kölcsönkért kétmillió korona értékű ruhaneműt, élelmiszert és 60,000 koronát azzal, hogy három nap múlva visszaadja, azonban a kölcsönkért tárgyakkal megszőkött Konyárról. A debreceni törvényszék ma család és lopás büntetőért egy évi börtönrre ítélte a tolvai szakácsnét.

Feltört kenyeres sátor. Tegnap éjszaka ismeretlen tettesek feltörték özvegy Kiss Józsefné Dégenfeld-tervi kenyeres sátrát és elloptak a sátorból 600,000 koronát. A nyomozás folyik.

Jól öltözködők figyelme! Fischer Adolf és Pina férfi és női kelméi a legfinomabb anyagból készültek és a belőlük előállított: női kosztümök és férfi öltönyök jól állnak vonalhatóságukban előkelők. Az árak bármely fővárosi üzletével versenyképesek, ennek igazolására kérjük a közönség szíves látogatását.

Ha remás, használjon iszapot a Margit-fürdőben.

TÜKÖRGYARTÁS, üvegcsiszolás, régi tükrök ujja öntése Sipkovits Béla Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

2 drb. jókarban levő fürdőkádhoz való gázkályhát megvételeire keresek. — Cím a kiadóban.

Közlelviselőknek kedvezményes fürdőjegyek a Margit-fürdőben.

TAVASZI és nyári divatlapok Örtási választékban kaphatók Hegedűs és Sándor rt. könyvekereskedésébe.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb férfiruhaszövetek csak Feldheim Dezsőnél (Piac-u. 67.) szerezhetők be.

KÖZGAZDASÁG

1924. április 23-án, szerdán
100 takarékkorona = 118 papirkorona

Ujra ellanyhult az értéktözsde

Budapest, április 23.

A francia frank 38.40-es zürichi jegyzése teljesen zavarba hozta a spekulációt. Megvitatáskor a legutolsó zárlati kurzusok alatt indultak a papírok és a kedvezőtlen bécsi hírekre tovább lanyhult a piac. A kontremin is erősen kihasználta a tözsde erőtlenségét és eladásaival még jobban leszorította az árfolyamokat. A bankok intervenciója nem jelentkezett olyan erőteljesen, mint a tegnapi hossz-lendület után várták. Feltűnő volt, hogy az általános lanyhaság közepette a Jelzálogbank tovább tartotta árfolyamát, amelyet éppen a szandási örvény tető alá hozatala miatt nagy tételekben vásárolt a spekuláció. Zárlatok a legtöbb papírban a legalacsonyabb kurzusokon jöttek létre kötések.

Zárlati árfolyamok ezer koronákban:

Bankok:

Angol-Magyar 84. Hazai 289. Magyar hitel 738. Jelzálog 172. Leszámlító 112. Olasz 29.75. Osztr. hitel 229. Lloyd 16 W. Bank V. 159. B. Agrár 77. Földhitel 480. Hermes 67. Ingatlan 300. Cseh 34. Forgalmi 63. Német 47. Városi 12. Mercur 20. Nemzeti 51. Keresk. bank 1695. Amerikai 17.5.

Takaréknévtárak:

Belvárosi 40. Egy. Föv. 255. Alt. Takp. 209. Mektár 255. Pesti hazai 5320.

Malmok:

Back 82. Borsod-miskolci 175. Concordia 60. Bpesti 176. Gizella 79. Hungária 140. Viktória 313. Transdanub. 75.

Bányák és tégnyárak:

Bauxit 565. Beocsi 1400. Borsodi szén 195. Lőrinci 95. Cement 115. Szászvári 485. Kohó 685. István 63. Drasche 325. Magnesit 2850. Aszfalt 85. Kőszén 3525. Máj 54. Nagybatonyi 240. Salgó 767. Uríkányi 1025. Csepeli 42.

Nyomdák:

Athenaeum 235. Franklin 165. Globus 60. Kunossy 14. Pallas 233. Révai 85. Rögler 115. Stephaneum 11.75. Újságüzem 13.

Vasművek és gépgyárak:

Csáky 25. Fegyver 1500. Ganz-Danub. 4475. Ganz Vill. 2200. Hofherr 200. Kaszab 48. Kühne 75. Láng 195. Lipták 17.25. Acél 375. Lámpa 265. Mörleg 32. Motor 50. Olom 30. Vegyipar 38. Vagongyár 100. Rima 153. Roessemann 70. Rothmüller 20. Schlick 107. Vulkán 150. Wöner 24.

Falpari vállalatok:

Merkur 6.5. Fornér 21. Guttmann 510. Hazai fa 230. Lignum 120. Malomsóky 12. Nemzeti fa 450. Lichtig 8. Ofa 605. Rézbányai 185. Nacsi 2900. Viktória butor 8.5. Zabolai 173. Zentai 200.

Közlekedési vállalatok:

Adria 1700. Atlantica 47. Levante 338. MFTK. 445. Közúti 36. Déli 86. Nova 208. Államvasut 635. Truszt 128.

Különféle vállalatok:

Cukor 3600. Georgia 628. Mezőh. cukor 318. Stummer 3150. Ocean 40. Cinner 16. Szalámi 43. Halkeresk. 29. Izzó 700. Just 9.5. Olaj 119. Temesi sör 260. Baróti 9.5. Részv. sör 290. Temesi szesz 260. Gschwindt 225. Krausz 84. Juta 210. Kender 113. Szege. kend. 530. Gyapjúmosó 70. Szövő és kötő 41. Goldberger 164. Karton 104. Pamut 395. Györi textil 33. Spódium 268. Flóra 132. Szikra 80. Danica 175. Klein 9. Klórid 110. Török 36. Dorogi 31. Felten 105. Gummi 518. Telefon 235. Pálfalvai 37. Bóni 110. Brassói 400. Papír 52. Hangya 36. Star 34.5. Östermelő 360.

Az utótözsde

teljesen hízletlen volt. A bécsi lanyhaság hírére tulkinálást folytán a legalacsonyabb kurzusok fordultak elő. A legközelebbi kasszanapra a középénz 0.75-1.25 százalék között mozgott.

Tájékoztató árfolyamok ezer koronákban:

Magyar hitel 732. Merkur 20.5. Egyes. Föv. 235. Magyar-Német 49. Földhitel 475. Jelzálog 195. Pesti hazai 5345.

Kőszén 3575. Szászvári 490. Salgó 770.

Pallas 228-230. Athenaeum 240. Stephaneum 12.

Bpesti gőzm. 176. Viktória 316. Ganz-Danub. 4475. Ganz Vill. 2200. Fegyver 1475. Láng 200. Rima 153. Guttmann 510. Lloyd 130. Ofa 610. Phoebus 52. Karton 103. Östermelő 372. Georgia 630. Cukor 3650. MFTK 450. Lámpa 260. Nova 205. Tröszt 129.

Zürichi zárlat:

Páris 3840. London 2436. Newyork 565. Brüsszel 3325. Milano 2540. Hollandia 210.5. Berlin 130.5. Bécs 79 hétnyolcad. Szófia 412.5. Prága 1670. BUDAPEST 75. Bukarest 297.5. Belgrad 705.

337500 korona a buza

A mai terménytözsden az iránvzat szilárd volt. A buza 12500 koronával emelkedett. A drágulás egység cikkben nem volt nagymértékű, úgy hogy az áriegyző bizottság az árakat nem változtatta meg.

Hivatalos árak kilogramonként: 76 kilós tisztavilégi buza 3275-3300, egyéb 3250-3275. 79 kilós tisztavilégi 3350-3375, egyéb 3325-3350, korpa 2125-2175. A többi változatlan.

A devizaközpont árfolyamai

Napoleon	282000.—	—
Belgrád, dinár	990.—	1025.—
Brüsszel, b. frank	4680.—	4830.—
Amszt. holl. frt.	29050.—	30550.—
Bukarest, lej	415.—	435.—
Kopenh., dán kor.	13360.—	13760.—
Kriszt., n. kor.	111000.—	11450.—
London	350500.—	360500.—
Angol font	350500.—	360500.—
Milano, lira	3580.—	3700.—
Páris, fr. frank	5400.—	5580.—
Prága, szokol	2355.—	2425.—
Stockh. sv. kor.	20900.—	21550.—
Zürich, sv. frank	14100.—	14500.—
Bécs, osztr. kor.	1.126	1.1585
Szófia, leva	580.—	600.—
Newyork, dollár	72700.—	82000.—

Ferencvárosi sertésvásár. Nyíltvársári maradvány 272. érkezett 266. eladott 150. Árak: könnyű 21500-2500, nehéz 23000-25500. Zártvásárra érkezett 205. eladott 23. Árak a fentiek.

SPORT

Budapest válogatottja

Budapesti tudósítónk jelenti: A május 27-én Berlin csapatát ellen küzdő budapesti csapatot a szövetségi kapitány a következőképp állította össze: Zsák (33 FC) Fogl II. (UTE), Mandl (MTK), Tóth (KAOE), Orth (MTK), Blum (FTC), Braum, Molnár, Opata (MTK), Eisenhoffer (FTC), Jenny (MTK).

Tartalékok: Takács (Vasas), Nadler (MTK), Fogl III. (UTE).

A DTE labdarúgó szakosztálya csütörtökön este 9 órakor a labdarúgó kerület Royal-szállóbeli hivatalos helyiségében ülést tart.

A DKASE labdarúgó szakosztálya csütörtökön este fél 8 órakor club-helyiségében fontos tárgysorozattal ülést tart.

A MBBOSz. keleti kerülete május 4-én a DTE tornacsarnokában a május 11-én lezajló magyar bajnokságok előtt kerületi válogató versenyt rendez. A válogató versenyre a következőket hívom meg: Györy Mihály, Lengyel János, Hendzsel István, Guliyas István, Kiss Mihály, Székely László, Kepecs Mihály (DMTE), Keller Károly, Váci István (DTE), Nagy Lajos, Beregszászi Károly, Erdélyi Gula (DVSC), Czégény Péter (DEAC), Verebélyi József, Hangya József (Szolnok), Stima Gyula, Szabó István, Benkő András, Pataki Lajos (Nyíregyháza). A fent nevezett bírók közök indulása kötelező. Az egyesületek tréningjeit meglátogatom s kérem a versenyzőket, hogy azon pontosan jelenjenek meg, Paulovich Béla kerületi kapitány.

Hazánk gyógyforrás kincsel a Jászkarajenői keserű és glaubersós források vizei, a

„MIRA“ Bábó keserűvíz gyermekek részére.

„MIRA“ keserűvíz felnőttek részére és a

„MIRA“ glaubersósvíz nélkülözhető tesznek minden idegen gyógyvizet, jelesül a

Karlsbadi vizet. Egyetemi tanárok elismerő nyilatkozatai.

Kapható mindenütt. Főlerakat:

KONTSEK GÉZA
KOSSUTH-UTCA 15.

Világisírt „Puch“ motorú kerékpárok,

gummi, alkatrészek és javítások gyári áron kaphatók: Molnár Testvéreknél Nyegtoplom mellett. Telefon 7-27. Prima külső gummi 110,000 korona. Prima belső gummi 30,000 korona.

LEGSZÉBB
KALAP
LEGOLCSÓBBAN
HERMAN és FRIEDMANN
PIAG-UTCA 10.

Bámulatos olcsón árul

elsőrendű
piperecikket

HORVÁTH SÁNDOR

ELITE ILLATSZERTÁRA

PIAC-UTCA 64

MANICUR SALON!

Első Debreczeni Téglagyár

(Horváth-féle)

A téglák elárulását megkezdte s
úgy légi, mint fedécszerép,
valamint egyéb építkezési
anyagok kaphatók

Deák Ferencz-u. 3. szám alatt.

Gyors! Pontos! Kényelmes!

Ha 10-93 telefonon rendel

TÜZIFÁT

vagontételeiben, mázsáknént, ölszámra vagy aprított állapotban. Azonnal szállítja az.

Erdélyi Tüzipabehozatali R.-T. Fürdő-utca 2. sz.

VICTOR MARGUERITTE

(a La Garçonne) szerzőjének szenzációs új regénye

AZ ÉLETTÁRS

megjelent és kapható (Ára 71,070 - korona)

Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében.

Merinó Posztókereskedelmi Rt. Ierakata Piac utca 49.

Tavaszi ujdonságok megérkeztek.
Legnagyobb választék férfiszövet különlegességekben.

Kamgarn, Burbery

frack és smoking kelmékben,
kabát lüszterek. Szolid szabott árak.

Csak pár napig!

mélyen leszállított árak mellett tart tavaszi vásárt az

ARANY BIKÁ DIVATHÁZ

Férfi és női ruhaszövetek, Covercot csikos szövet, Berberry, trikóselyem, grenadin, Liberti voal, karton és vászonaruk, férfi és női fehérneműek, harisnyák óriási választékban.

Tisztviselőknek külön árengedmény!
TELEFON: 765.

Molykár ellen

téli ruhák beraktározását felelősséggel vállalom. Bármely bőr és mindeféle bőrök kikészítését vállalom. — B kecskoo előre megrendelhető. oo

ADLER JENŐ szücsmeister,
Batthyány-utca 2. szám.

LŐSZERSZÁMVERETEK, BUTORVERETEK, ÉPULETVASALÁSOK

BESZLER LAJOSNÁL, Széchenyi-u. 2.

Telefonok,
Villamos csengők,
Villamos orvosi műszerek,
Delejgyújtók,
Fesz mérőket,

Legkomplikáltabb műszereket, gépeket gyárt, javít, vesz, elad, cserél. Villamos anyagok, gépek, izzólámpák a legolcsóbb napi árban
FÖLDVÁRINÁL, Debreczeni I. Elektrotechnikai Gyar
Széchenyi-utca 55. Telefon: 168.

WEISZ

fest, tisztít legolcsóbban
Arany János-utca 9.
Gyászruhát 24 órán belül készít.

Neuman József

Er-kó

cipőáruháza Piac-utca 75.
Női-, férfi-, gyermekcipők és szandálok nagy választékban.

Ganz Friedländer és Spiegel

Vásárosnamény szállítazonnal a k á c f a,

valamint fűrészelt fenyő és hasított vörösfenyő

szőlőkarót,

továbbá kincstari fenyő gömbfát, faragott fát stb.
Építkezési anyagokat legolcsóbb árban.

Elektromotorok, Dinamókat

szakszerűen tekercsel más feszültségre és pontos kiszámítással garancia mellett

Legkomplikáltabb műszereket, gépeket gyárt, javít, vesz, elad, cserél. Villamos anyagok, gépek, izzólámpák a legolcsóbb napi árban
FÖLDVÁRINÁL, Debreczeni I. Elektrotechnikai Gyar
Széchenyi-utca 55. Telefon: 168.

Prima minőségű

0-ás	1 kg. K	5200
2-es	" "	4900
6-os	" "	4580
Rozs	" "	4280
Buzadara	" "	6000

Félegyházy Jánosnál Piac-utca 65.

Áralmból százalékot a közönség megtévesztésére nem adok, ellenben szives figyelmébe ajánlom a n. e. közönségnek áralm versenyképességéről meggyőződést szerezni.

Meghívó. A „Balmazújvárosi Takarékpénztár Rt.”

XL-ik évi rendes közgyűlést folyóévi május hó 11-én délelőtt 11 órákor az intézet tanácstermében tartja, melyre a t. részvényesek ezenel tisztelettel meghívotnak.
Balmazújváros, 1924. április hó 13-án.

Az Igazgatóéég.

- Tárgysorozat:
1. Az 1923. évi mérleg és zárszámadosz előterjesztése.
 2. Az igazgatóéég jelentése.
 3. A felügyelőbizottság jelentése.
 4. Határozathozatal a tiszta nyemény felosztása tárgyában.
 5. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
 6. 2 igazgatóéégi tag megválasztása.
 7. 1 felügyelőbizottsági póttag választása.
 8. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása.

Gyönyörű tavaszi és nyári divatlap- ujdonságok

érkeztek és kaphatók
Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésében.

HEGEDÜS ÁRUHÁZ

DEBRECZEN, SZENT ANNA-U. 5.

Az összes fajtaú divatselymek; öltöny-, kosztüm-, ruha- és alj szövetek, kartonok, voalok, pamut- és gyapju delének, francia eredetű libertyk és grenadinok, vásznak, zefirek, kanavászok és anginok.

Óriási választék! Olcsó árak!

Bevásárlási főtelep: Budapest, Bécs, Páris.

A vásárlás nem kötelező!

Mert megnézni megszabad! Megvenni nem muszáj!

APRÓ HIRDETÉSEK

POSTA

„Egy kis bolygó“ jellegű levél van a kiadóban, kérem átvenni.

„Előnyös“ jellegű levél van a kiadóban, kérem átvenni.

„Nyaralás felesleges“ jellegű levél van a kiadóban, kérem átvenni.

„Komoly és tisztességes“ jellegű levél van a kiadóban, kérem átvenni.

VÉTEL

Klein Béla

ócskavas-, fém- és nyers-terménykereskedő. Vásártéri állomás mögött. Telefon 6-28.

Fizet:

Csontért különként 550 koronát. Kovácsolt vasért 500 koronát. Kályhaöntvényért 700 koronát. Gépöntvényért 1200 koronát.

Két drb. jó állapotban levő fürdőkádhoz való **gáz kályhát megvételre keresek.** Elm a kiadóhivatalban.

ELADÁS

Kalaplack

minden színben meg szokott olcsó árban vásárolható Stern festéküzletében Piac-u. 10., Bikával szemben.

Betonoszerép

való tartós, gazdaságos, valamint cementlapok, kutgyűrűk, folyamkavics és homok legolcsóbban beszerezhető Krausz Albert cementárnyárában Debreczen, Kishegyest-ut 2. Kisállomás mellett. Telefon 307.

Eladó Ezerjő, Rízling, Kadarka, Kövidinka gyökeres szőlővessző, Rákóczi-u. 3. borkimérésben.

Gipsz Debreczeni Működgyárban kapható. Telefon 10-83.

Köszén

bizárolag vagon tételekben, üzemi és házi fűtésre. Bánya: Dicsónórhóvár, Kazincz és Kurtyán. Fa- és szénkereskedelmi vállalat Debreczen, Csapó-utca 28. Telefon 449.

Fedeloszerép, mész

és cement a legolcsóbb árban szerezhető be Rosenfeld Kálmán építkezési anyagok telepén, Salástrom-utca 12.

Kovács kőszén,

retorta bükkfaszén Belföldi és porosz kőszén, hasábos és aprított tűzifa Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó-utca 28. Telefon 449.

Hátók,

ebédlők és mindenféle butorokat legolcsóbban Hausner Simonffy-utca 2/c. Bérházi butorüzletében szerezheti be.

Beköltözhető nagytelű kertés ház eladó. Ára 3¹/₂ vagon húznak az ára. Timár-utca 11.

Száraz tűzifa

hasábos és felvágott, retorta faszén és kőszén állandón legolcsóbban kapható Grünfeldnél, Csapó-utca 16.

Legszebb antik bőr gobelin garnitúrák, szalonok, hencserék, matracok, ebédlők, hálók nagy választékban Szántó kárpitosnál. Üzlet: színház-átjáró, műhely: Zugó-utca.

Elszakíthatatlan munkásingek!

Iparosok! Munkások! Legolcsóbban a Révész áruházban Csapó-utca 21. sz. alatt szerezhetik be. Színes munkásing 39,000 K Lábravaló 30,000 K 1 méter l. karton 22,000 K Viszonteladónak árengedmény!

Kész hencserék plüs szövét, bőrvászon diványok, afrik, lószőr matracok, bőrgarnitúrák készen Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányosan készítenek.

Kész hencserék, plüs- szövét, bőrvászon diványok, afrik, lószőr matracok, bőrgarnitúrák, ebédlő székek készen Précz kárpitosnál, Hatvan-u. 41. Telefon hívó 12-33. Javításokat jutányosan készítenek.

Cserépkályhák majdnem újak 500,000 és 600,000 K. Timár-utca 11.

Retikült! Bőröndöt!

Jót csak a készítőnél vehet FEUERMAN bőröndös, Piac-utca 44. szám.

Eladó modern családi ház, be-költözhető confortos lakással. Rákóczi-utca 5. borkimérésben.

Építkezési anyagok,

portlandcement, fedéllemez, cementlap, kutgyűrűk, betonkavics és folyamhomok legolcsóbban kapható Lukács Vilmos és Testvére cementárnyárában, Károly Ferencz József ut 2. Margit-fürdő mellett. Városi iroda Hatvan-utca 7. Telefon 308.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánsat és hamis fogakat vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Rutorozott udvari szoba május 1 től izr. urnak kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Irodai teendőkhöz jártas kis-asszony május 1-re állást keres. Szíves megkereséseket „Szorgalmas“ jellegű a kiadóhivatalba kérek.

Tricikli

Jókarban vagy javítható állapotban megvételre keresetlek. Cim a kiadóban.

VEGYES

Pálkakafőző üstök, mosó- és cserüstök készen legolcsóbban Mándoki rézművesnél, Arany János-utca 13. sz. Oroska vöröszet napi áron vesz. Tanulót felvesz.

Sodrony, ágybetét

legjobb minőséget készít Neumann, Péterfia-utca 19.

Képkeretezést, épületüvegezést

jutányosan vállal Hampel Jenő épületüvegezési és képkeretezési vállalat Debreczen, Rákóczi-utca 8.

Vízvezetékcsatlakozó munkát szakszerűen készít Fülöp Miklós, Csapó-utca 3. Telefon 917.

Kun József kés- és műszerműves, Széchenyi-utca 1.

Permetezéshez

legelőkeltebb és legolcsóbb a Veréblistván által Debreczen Szappanos-utca 10. sz. alatt gyártott legújabb szab. „Sugár“ permetező. Javítást elfogadok.

Vízvezeték,

csatornázás, központi fűtés és fürdőberendezési munkálatokat, valamint a szakmába vágó javításokat szakszerűen készít Gyenes, Arany János-utca 27. sz. Telefon 9-37. Ugyanott tanulók felvételnek.

Irógépeket, varrógépeket javít és mindenféle műszerész munkát vállal Mechanikai műhely, Csapó-utca 19., az udvarban.

Fülöp Miklós vízvezetékcsatlakozó és hádogosmester. Csapó-utca 3. Telefon 917.

Rába szekerkerékek

vasalva elpusztíthatatlanok Riesz Henrik kocsigyár Debreczen, Hatvan-utca.

Villamos csengő berendezését jótállással készíti és javítja az Elekra villamossági vállalat, Hatvan-utca 2. Telefon 895.

Elsőrendű berlini sapkakészítés. — Mindegyik civil sapkák, gépielt kalapok legjobb kivitelben készülnek. — Finom sapkák készen is kaphatók. — Wallerstein Antal sapkakészítő — Széchenyi-utca 16., ke resztéplejt.

Uri- és egyenruhászdó.

Divatos angol szövetek és egyenruházati felszerelések raktára. Szirek András, Szent Anna-utca 1.

Babi kelengyék

gyermek-cikkek legolcsóbban Dr. Hegedüs Gyermeke-divatházában Simonffy-u. 2.

Hölgyek figyelmébe!

A legújabb divatkalapmodellek megérkeztek M. Nagy Mihály kalapüzletében Péterfia-u. 8. Női és férfi kalapok alakítását szakszerűen eszközölöm.

Női Felöltők Ruhák Costümök Kalapok

Tavaszi ujdonságok megérkeztek.

Elektromotorokat, dynamókat szakszerűen tekercsel, javít, elad, cserél, delezgyújtókat, feszmerőket, telefonokat, villamos csengőket és egyéb legkomplikáltabb munkát készít Földvári, Debreczeni I. Elektrotechnikai Gyár Széchenyi-u. 55. Telefon 168. Usszes villamossági és szerelési anyagok legolcsóbb napi árban.

Elektra elektrotechnikai vállalat Csegtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. — Debreczen, Hatvan-utca 2., I. em. Telefon: 895.

Debreczeni Üvegeztető Tükörárnyágyár Rothmann Adolf Debreczen, Csapó-utca 19. Telefon 1301. Készít mindenféle tüköröntést és esziszolást.

Villamos berendezést, motor és csengő berendezéseket, csillár átalakításokat, javításokat legolcsóbban készít Villamossági Vállalat Fanta Ernő, Csapó-utca 11. szám.

Lapkihordó asszonyt

felvesz a DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG kiadóhivatala.

„Szikrában“

olcsón rajzolunk, hime-zünk, monogramozunk kelengye fehérneműt, ággyterítőket, függönyöket. Varrunk csinos-leányka ruhákat; horgolunk szép jumpereket, sport kosztümöt és Babi ruhákat. Raktárunkon állandóan nagy választék.

Kézimunkauzlet

Piac-utca 77. szám Lakások! Kiadó kisebb-nagyobb lakások és több cserelakás előjegyezve Berkovits ügynöknél, Hajo-utca 16., ajtó 5.

Menekült órák szakszerűen és meglepő olcsón vállal javításokat Rákóczi-utca 36 sz

KISIPAROSOK GÉPLAKATOS IPARVÁLLALATA

DEBRECZENBEN, KÉSES-UTCA 85. Csegtulajdonosok: SAJTOS ÉS KAUFMANN.

Vállal: esztergályos-, géplakatos munkát, gépek javítását, magán-jarók átalakítását, malmok szerelését. Malomalkatrészek, transmissió tengelyek, gyűrűkenesű csapágyak, szijkerékek állandóan raktáron.

Uj könyvek:

Ujhelyi: Feleségem, feleségem	Alapára 8—
Kosztolányi: Pacsirta (regény)	7—
Mann: Nagy Frigyes	6—
Sombart: Háboru és kapitalizmus	9—
Leroux: Rouletabille büne	5—
Finot: A boldogság tudománya	8—
Maupassant: Derüs és horrus tört.	5—
Jack London: Az ösök Istene	7—

Jelenlegi szorzószám 5500+5% felár. Kaphatók: Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében.

Nem hirdet, hanem SZABÓ ÉS ZENGEVALD árut olcsón ad!

röfös- és rövidáru üzlete SZENT ANNA-UTCA 3. Harisnyák, keztyük megérkeztek!

KEZTYÜK, SCHÖN SÁNDOR

Debreczen, Piac-utca 14. (Csapó-utca sarok.)

glacé, svéd, nappa és szarvasbőrből, valamint szövött keztyük a legújabb divat szerint óriási választékban keztyü, kötszer és orvosi műszertárban

Nyomatott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49. sz. alatt.